

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Udvalg for Videnskab og Teknologi

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget
- Udnyttelse af informations- og kommunikationsteknologien til at lette overgangen til en energieffektiv, kulstoffattig økonomi.

KOM (2009) 111 endelig

Resumé

Kommissionens meddelelse om informations- og kommunikationsteknologis (IKT) rolle i bestræbelserne på at lette overgangen til en energieffektiv, kulstoffattig økonomi udstikker retningen for en kommende henstilling, som Kommissionen forventer at vedtage i anden halvdel af 2009. Formålet med henstillingen er at opstille opgaver, mål og tidsplaner for at give erhvervslivets aktører og medlemsstaterne mulighed for at lette og gå hurtigere frem med overgangen.

I meddelelsen sætter Kommissionen fokus på, hvad der kan nås på kort sigt både inden for IKT-sektoren og ved at udnytte de muligheder, som IKT-værktøjerne åbner i alle grene af samfundet og økonomien.

Det understreges i meddelelsen, at der er behov for en politisk ramme, der placerer IKT i centrum af indsatsen for at håndtere de udfordringer, som medlemsstaterne står i. EU-landene kan blive de første til at opstille en sådan ramme, og udfordringen er at gribe denne chance. Flere internationale organisationer, herunder OECD, arbejder også med IKT's miljømæssige potentiale op til FN's klimatopmøde i København i december 2009.

1. Baggrund

På baggrund af Det Europæiske Råds (DER) forårstopmøde i 2007, hvor det var en topprioritet at udforme en bæredygtig integreret europæisk klima- og energipolitik, iværksatte Kommissionen i november 2007 en energiteknologiplan¹, hvor informations- og kommunikationsteknologi (IKT) blandt andre faktorer bliver vurderet til at spille en rolle for opnåelsen af øget energieffektivitet i EU.

Ved DER i december 2008 bekræftede stats- og regeringslederne deres forpligtelse til at opfylde målene for energibesparelser og CO₂-udledninger senest i 2020, og understregede, at det haster med at øge indsatsen for bedre energieffektivitet.

Ved at give den teknologiske innovation en ny retning, så den sigter mod energieffektiv og CO₂-fattig vækst, er det hensigten at give Europa bedre muligheder for at komme ud af den økonomiske krise på et mere bæredygtigt grundlag. Øget brug af IKT kan medføre energibesparelser over en bred kam i hele økonomien.

14. april 2009

IT- og Telestyrelsen
Holsteinsgade 63
2100 København Ø
Telefon 3545 0000
Telefax 3545 0010
E-post itst@itst.dk
Netsted www.itst.dk

Side 1/4

¹ KOM(2007) 723 endelig af 22. november 2007. "En strategisk energiteknologiplan for EU (SET-plan) - mod en fremtid med lavere kulstofemissioner"

Meddelelsen blev præsenteret af Kommissionen på rådsmøde (transport, telekommunikation og energi) den 31. marts 2009. Kommissionen vil senere i 2009 foretage en offentlig høring på baggrund af meddelelsen.

2. Formål og indhold

Formålet med Kommissionens meddelelse er at øge bevidstheden om, hvilken rolle brug af IKT kan spille i bestræbelserne på at forbedre energieffektiviteten. Kommissionen fremhæver i meddelelsen tre områder, hvor mulighederne ved øget brug af IKT kan udnyttes:

- Ved at overvåge og direkte styre energiforbruget gør IKT det muligt at udnytte energien mere effektivt i de sektorer, der bruger mest energi.
- Ved at stille værktøjer til rådighed for mere energieffektive forretningsmodeller og måder at arbejde og leve på, som det for eksempel sker med applikationer for e-handel, fjernarbejde og digital forvaltning og med avancerede samarbejdsteknologier, kan IKT reducere behovet for energi og andre materielle ressourcer.
- Som kilde til nye teknologiske løsninger kan IKT skære ned på forbruget af energi.

IT- og Telestyrelsen

Side 2/4

Af meddelelsen fremgår det endvidere, at IKT kan tilvejebringe et kvantitativt grundlag for tilrettelæggelse, gennemførelse og evaluering af strategier for effektiv energiudnyttelse.

I intelligent forbrugsmåling udnyttes IKT til at kvantificere energiforbruget og skaffe forbrugerne relevante informationer med henblik på, at forbrugerne får mulighed for at handle på en måde, der modvirker eller helt afhjælper manglende effektivitet.

IKT kan også bruges til at håndtere de komplekse problemer ved at måle den energimæssige ydeevne på systemniveau. Programværktøjer kan levere oplysninger og data om, hvordan forskellige elementer i et system kan skrues sammen, således at systemets overordnede energimæssige ydeevne optimeres på en omkostningseffektiv måde.

Eksistensen af 2020-målene gør det nødvendigt at fremskaffe en præcis og verificérbar kvantificering af energiforbruget. Af alle sektorer er IKT-sektoren den, der har én af de bedste forudsætninger for at levere svar på denne udfordring. Det gælder også i forhold til at levere de løsninger og værktøjer, der skal til for at støtte andres sektors bestræbelser, såsom byggeri og transport i samme retning.

Af Kommissionens meddelelse fremgår, at brugen af IKT-udstyr til at levere tjenesteydelser tegner sig for omkring 1,75 % af CO₂-emissionerne i Europa. Produktionen af IKT-udstyr og forbrugerelektronik står for yderligere 0,25 %.

Økonomiens og samfundets øvrige sektorer står for de resterende 98 % af CO₂-emissionerne. IKT kan bidrage til at skabe muligheder, som forventes at yde det største bidrag til at nedbringe både emissionerne og omkostningerne.

Kommissionen vil i anden halvdel af 2009 udsende en henstilling om en række foranstaltninger med henblik på at bidrage til øget energieffektivitet og mindske emissioner på en målelig og verificérbar måde. Foranstaltningerne forventes at blive bygget op om tre hovedlinjer:

1. IKT-sektoren vil blive opfordret til selv at sætte sig mål og nå frem til en kollektiv aftale om målemetoder, der fokuserer på nøjagtige, gennemskuelige og verificérbare målinger af energiforbruget og CO₂-emissionerne.
2. IKT-sektoren og andre væsentlige energiforbrugende sektorer vil blive opfordret til at indgå i arbejdspartnerskaber med det formål at identificere, hvor og hvordan IKT kan spille en rolle i indsatsen for større effektivitet og færre emissioner i disse sektorer.
3. Medlemsstaterne vil blive opfordret til at muliggøre ibrugtagning af IKT-værktøjer, hvor der vil være mulighed for at udløse et omslag i forbrugernes, virksomhedernes og andre samfundsgruppers adfærd, og samtidig fremme efterspørgslen efter innovative IKT-løsninger, der kan optimere den energimæssige ydeevne af deres egne aktiviteter.

IT- og Telestyrelsen

Side 3/4

Med henblik på udarbejdelsen af henstillingen har Kommissionen annonceret en offentlig høring i nærmeste fremtid på baggrund af meddelelsen.

3. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om meddelelsen.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Gældende dansk ret

Ikke relevant, da der er tale om en meddelelse.

6. Konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen i sig selv har ikke statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller miljømæssige konsekvenser og forventes ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet.

Det kan dog ikke afvises, at initiativer, som kan tænkes at tage udgangspunkt i denne meddelelse på et senere tidspunkt vil kunne have denne type konsekvenser. Dette vil imidlertid blive vurderet i forbindelse med de konkrete initiativer.

7. Høring

Meddelelsen vil blive sendt i høring i EU-specialudvalget for it og telekommunikation.

8. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige landes holdninger kendes endnu ikke.

9. Regeringens foreløbig generelle holdning

Regeringen ser med tilfredshed på, at Kommissionen anerkender IKT's potentielle rolle som bidragsyder til en mere effektiv udnyttelse af energi i samfundet. Det bemærkes endvidere, at Kommissionens fokus på IKT som både en del af problemet og en del af løsningen ligger godt i tråd med regeringens fokus på området.

Meddelelsen indeholder information om en kommende henstilling og andre initiativer, som Kommissionen vil fremlægge senere. Regeringen vil tage konkret stilling til disse elementer, når de foreligger.

Kommissionens todelte fokus svarer overens med de to indsatsområder, der beskrives i regeringens "Handlingsplan for grøn it i Danmark". Handlingsplanen indeholder i alt otte initiativer, der har til formål at sætte fokus på grønnere it-løsninger i den private og offentlige sektor samt hos borgerne.

Fra dansk side har man ikke mindst deltaget aktivt i OECD's arbejde inden for dette område. Danmark har således været vært for en OECD-workshop om emnet i maj 2008, og i maj 2009 vil Danmark være vært for en større OECD-konference om samme emne.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Meddelelsen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

IT- og Telestyrelsen

Side 4/4